

РОТАРИ®

ИЗЛИЗА ВСЕКИ МЕСЕЦ БЕЗ ЯНУАРИ И АВГУСТ

Бр. 3, октомври 2002 г., № 64

В БЪЛГАРИЯ

Послание на
Бхичай Ратакул

Интеракт
проекти

Ротари центрове за
международни науки

***Младите хора
в Ротари***

Списание „Ротари в България“
достига до вас
с любезното съдействие
на

ОФИСИ И ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА ИНТЕРЛОГИСТИКА

БЛАГОВЕГГРАД - тел. 073/29375, 29368
факс 073/80994, адрес: ул. Даме Груев 34-В, ет.3

БУРГАС - тел. 056/842017 + факс; 841089
адрес: ул. Индустриална 3, сграда Океански
риболов, ет.5, ст.505

ВАРНА
ОФИС СПОРТНА ЗАЛА
тел. 052/236390; 601286; 607607+факс
адрес: бул.Кн. Борис І ІІІ - ДКС, офис 7

ОФИС ТРАНСИМПЕКС
тел. 052/632193; 600659; 632194+факс
адрес: ул. София 22, ет. 1, ст. 109

ВЕЛИКО ТЪРНОВО
тел. 062/621524, пейджър 0179110/262647
адрес: ул. Мармарлийска 37, ет. 1, сграда Аптечно
управление

ВИДИН - тел. 094/26781, GSM 087/773204

ГАБРОВО тел. 066/36152,
пейджър 0179110/234381
адрес: Спортна зала Орловец - главен вход

ДОБРИЧ - тел. 058/600800, адрес: ул. В. Левски 7

ЛОВЕЧ - тел. 087/229344

НЕСЕБЪР - тел. 048/828603

ПАЗАРДЖИК - тел. 087/277447

ПЛЕВЕН - тел. 064/804606, адрес: бул. Русе 37-А, ет. 2

ПЛОВДИВ - тел. 032/439932, 442252
факс 032/439924, адрес: ул. Кавала 20, сграда
на радио Веселина, ет. 7, ст.701

ПОПОВО тел. 0608/2913

РАЗГРАД - тел. 084/47200
адрес: бул. България 23, Дом на услугите, ет. 3, офис 33

РУСЕ - тел. 082/274026, 228289+факс
адрес: ул. Александровска 1-В, ет. 4

СИЛИСТРА - тел. 086/28215

СЛИВЕН - тел. 044/38829,
адрес: пл. Х. Димитър 4, Драматичен театър, ет. 3,
офис 306

СОФИЯ - тел. 02/713813, 713824, 713455 + факс
адрес: ул. Лидице 27

ОФИС ЛЕТИЩЕ СОФИЯ
тел. 02/9736140, ц. 9424/в. 140, 141

СТАРА ЗАГОРА
тел. 042/601564 + факс, пейджър 0179110/262442
адрес: ул. Парчевич 2, ет. 1, сграда Аптечно управление

ХАСКОВО - пейджър 0179110/269963

ЧЕРВЕН БРЯГ - тел. 0659/2773

ШУМЕН
тел. 054/830869, пейджър 0179110/262648
адрес: ул. Панайот Волов 10, ет. 4

ЯМБОЛ - тел.046/54263

✓ **Международно
спедиторство**

✓ **Куриерски услуги**

РОТАРИ®

МЕСЕЧНО ИЗДАНИЕ

В БЪЛГАРИЯ

Ротари клубове
в България

Биографията
на Луис Жией

Работна книга
на президента

Клубен живот

Светът на Ротари

Рекламна оферта

Четири цвята

✓ Вътрешна страница	A4 - 400 \$
	A5 - 200 \$
✓ 2 и 3 корица	+ 20%
✓ 4 корица	+ 40%
✓ За малки обяви	20 \$
✓ Реклама в Ротари указателя
(A5, един цвят)	100 \$

Отстъпки:

✓ до 5 публикации	25%
✓ до 10 публикации	40%

Цените са без ДДС

**Посланието Ви ще достигне до
1800 лидери в бизнеса!**

4000 Пловдив, ул. „Гладстон“ 1, тел. 032/ 622 396
E-mail: abn.balkansys.com

Скъпи приятели ротарианци,

Водещото заглавие на в. „Чикаго трибюн“ от 28 юли гласи: „Скандали разклащат вярата в големия бизнес“. Вестникът пише, че повече от половината анкетирани граждани слабо се доверяват или въобще не се доверяват на финансовите доклади на обществените компании, а две трети вярват, че имиджът на ръководните органи е спаднал през последните десетилетия. Широкопрофилните криминални разследвания на някои корпоративни длъжностни лица в действителност могат да подхранят недоверие от страна на бизнес общността и това на свой ред може да дестабилизира цялата икономика.

След пробива в общественото доверие ротарианците трябва да бъдат по-усърдни от всякога в съответствие с високите бизнес стандарти. Почти един век ротарианците поддържат честния бизнес и високоетически стандарти. Основателят на Ротари Пол Харис създаде класификационна система за постигане на разнообразие, балансирано членство и да убеди членовете да не преследват неетични и нечестни бизнес интереси. Този уникален стремеж към професионализъм отличава Ротари от всички други организации за служба.

През последните години професионалната служба остана в сянката на другите авенюта за служба. За нея казваме, че е „забравеното авеню за служба“. За да отбележим Месеца на професионалната служба през октомври, ние трябва да преоткрием за себе си тази доста застояла област от службата. Трябва да използваме професионалните си умения, за да подобрим нашата работа, да предадем своя опит и знания на младите хора и да осигурим работа за инвалидите. Второто авеню за служба предлага неограничени възможности за сътрудничество на обществото.

През 1932 г. по време на Голямата депресия чикагският ротарианец Хърбърт Тейлър създава Четиристранния тест, за да помогне при управлението на своята компания „Клуб Алюминий“. Този тест се отразява добре не само на духа, но и на бизнеса. Потребителите реагират ентусиазирано на стремежа на компанията към високо качество и честно обслужване. Тейлър дължи на теста спасяването на своята компания от банкрут и превръщането ѝ в преуспяваща корпорация. Когато Тейлър служи като президент на Ротари интернешънъл през 1954-55 г. той преотстъпва на Ротари авторските си права върху Теста.

Много ротарианци се питат за смисъла на Четиристранния тест в днешната предизвикателна бизнес атмосфера. Досега тези четири прости въпроса са отстоявали проверката на времето, служейки като морален компас на ротарианците през десетилетието. Днес повече от всякога ротарианците трябва да служат за пример в своя професионален и личен живот. Не е достатъчно само да рецитираме Четиристранния тест, а да го прилагаме в действителност. Трябва да покажем на света, че Ротари е важна организация и работи почтено.

Паст директорът на Ротари интернешънъл Елмер Джордан написа в средата на 80-те години: „Именно в професионалната служба, където вие и аз ежедневно си изкарваме хляба, ни оценяват като ротарианци. Начинът, по който ръководим своя бизнес или се изясняваме в професията, е това, което наистина има значение.“

И сега, когато Ротари се приближава към своята 100-годишнина, гумите му звучат още по-правдиво. Като ротарианци ние трябва да се доверим на способността си да поддържаме общественото доверие. Трябва да продължаваме да *сеем семената на любовта*, изпълнявайки своето обещание за професионална служба и най-високи етични стандарти в бизнеса.

Бхичай Ратакул,
президент на РИ, 2002-03 г.

Sow the Seeds of Love

ДА ПОСЕЕМ СЕМЕНАТА
НА ЛЮБОВТА

Уважаеми приятели,

През октомври отбелязваме Месеца на професионалната служба. В своето обръщение президентът на Ротари интернешънъл Бхичай Ратакул отгеля особено внимание на този аспект от дейността на ротарианците. Как е в България?

Освен приятелството и работата ни в полза на обществото, които ни свързват, ние трябва да опознаем добре и професионалните качества на хората в нашия клуб. За това има много пътища. Най-популярни са представянията на ротарианците, в които те разказват за своята класификация, показват, ако е възможно, продуктите на техните професионални интереси, споделят за успехите и проблемите в работата си. За тази цел може да се предвиди и отделен ден за посещение в офиса, особено ако професията на представящия се ротарианец е атрактивна. Това събитие може да се превърне в приятно изживяване за целия клуб.

Втората идея, която може да бъде развита, касае клубовете от цялата страна. Неслучайно в края на Ротари указателя сме публикували списък на ротарианците по класификация. В него можете бързо да откриете приятелите от страната с близки професионални интереси. Там се очертават няколко доминиращи професии: лекари, прависти, търговци, архитекти, банкери, строители, и производители на какво ли не. Списание „Ротари в България“ може да стане инициатор и организатор на такава класификационна асамблея, на която да се приемат отделни национални Ротари програми в светлината на професионалните интереси на тази група. В Ротари членуват прекрасни художници, които могат да се съберат на пленер, а техните работи да бъдат експонирани на Коледния бал в София. Със събраните средства може да се подпомогне някое добро дело, а и хората от професията ще станат още по-добри приятели.

Ето още едно предложение: да започнем в списанието нова рубрика „Аз и моят бизнес“ или нещо подобно, в която да разказваме за ползата от своята работа - на кого сме помогнали и какво очакваме от Ротари в професионалния и личния живот. Една-две страници, две-три снимки - и става материал, с който съм сигурен, че ще откриете нови приятели.

В своето обръщение президентът Ратакул казва, че начинът по който ръководим своя бизнес или се изявяваме в професията, е това, което има значение и ни прави ротарианци. Аз бих добавил: покажи себе си, за да откриеш нови приятели!

Голяма част от материалите в този брой са посветени на младото поколение. Запознаваме ви с историята на РИЛА, разказваме ви за работата на Кристина от Интеракт клуб - Шафтсбъри, по проекта за подпомагане на деца от началното училище в родния ѝ град, за възможностите, които предоставя Младежкия обмен, за Центровете на Ротари за международно обучение.

Искрено се надяваме, че приятелите - и младите, и не толкова младите, ще ни изпратят интересни истории от клубния си живот, ще ни разкажат за проектите, по които работят. Все пак „Ротари в България“ е списание на българските ротарианци и от нас зависи да го направим интересно и полезно за всички.

Наско Начев

Редактор:
Наско Начев

Редакционна колегия:

Цвятко Кадийски - София
Симеон Кондов - Витоша
Любен Атанасов - Хасково
Георги Пампоров - Смолян
Райнис Марков - Габрово
Господин Пейчински - Плевен

Отговорен секретар:
Петя Манова

Маркетинг и реклама:
Станислава Тошева

Коректор:
Димитрина Ваκριлова

Фотограф:
Влад Владимиров - Дупница

Издател:
Наско Начев

Address:
ROTARY IN BULGARIA
1, Gladston Str.,
Plovdiv 4000, Bulgaria
Tel. + 359 32/622 396
Fax + 359 32/628 770
E-mail: abn@balkansys.com

Печат:
DEMAX Print
Петър Кънев,
ПК „София-Витоша“

Да подготвим бъдещето на Ротари

По време на конгреса на Ротари интернешънъл в Барселона за първи път като част от основната програма беше проведен миниконгрес на РИЛА. Събитието предостави възможност за по-тясно взаимодействие между ротарианците и участниците в РИЛА. Това също така позволи на младите лидери да научат повече за възможностите за служба в Ротари.

Ротари интернешънъл може да е най-голямата хуманитарна организация в света, но някои от най-важните инициативи са дело на редовите му членове.

ПолиоПлюс започва, когато един ротарианец прозира възможността да се унищожи полиомиелитът в целия свят. Проектът на Ротари „Да подарим живот“ се лансира, защото друг ротарианец не може да понесе гецата от развиващите се страни да умират поради липса на медицинска апаратура. А и самата организация води началото си от мечтата на един адвокат от Чикаго, който искал да подобри живота своята общност и да създаде нови приятелства.

Не е чудно, че програмата РИЛА - наградите на Ротари за млади лидери, е развита от идеята на ротарианец от Австралия, който разбрал, че е възможно да се подготвят младите хора за ролята им на бъдещи лидери. Откакто през 1959 г. Алек Саймънс поставя началото на тази програма, РИЛА неспирно разширява своя обхват благодарение на усилията и енергията на други ротарианци като например Ървинг „Сони“ Браун - председател на РИЛА за 1999-2000 г.

Приключвайки мандата си, Браун ни остави ценно наследство, като предложи събиране на РИЛА от международен мащаб. Предложението му доведе до първия конгрес на РИЛА - среща на повече от 100 участници от 23 различни държави.

Участниците в срещата осъществиха инициативата на Браун през един горещ юнски ден на 2001 г. в Сан Антонио преди Конгреса на РИ. На този четириднешен форум беше проведено обучение, което помогна на присъстващите да усъвършенстват

лидерските си умения, развити на предишните срещи на РИЛА на дистрикт и местно ниво. Лидери на Ротари интернешънъл ги вдъхновяваха и напътстваха с лекциите и срещите си с тях, а професионални инструктори работиха с участниците, разширявайки разбирането им за това какво трябва да направят, за да успеят като обществени лидери.

Ротарианците, наблюдавали този първи конгрес на РИЛА, станаха свидетели на внушителното израстване на младите хора, които си тръгнаха за вкъщи, осъзнали по-добре ролята си на граждани на света и лидери. На конгреса на РИ в Сан Антонио Луси Майерс - участничка от Мелбърн, Австралия, от името на всички участници в РИЛА направи обръщение към ротарианците. „Първият конгрес на РИЛА даде живот на една здрава мрежа от изключителни млади хора, които ви благодарят и обещават да популяризират идеята на Ротари със страст, приятелство, като се раз-

Ейбрахам Гордън,
председател на
комитета на РИЛА
за 2002-03 г.,
представя
Бхичай Ратакул,
номинаран
президент на РИ
по време
на първия конгрес
на РИЛА

биват и служат" - каза Майерс.

Ротарианците съзнават, че светлите умове със свежи идеи скоро ще сменят днешните лидери, а програмите РИЛА са възможност да им предадат ротарианския идеал за служба. Курсовете на РИЛА се фокусират върху ефективното лидерство и развитието на комуникативните умения, способността да се решават проблеми и конфликти. Програмата също така запознава младите хора с отговорностите на хуманитарната служба.

„За четири дни РИЛА направи за нас това, което светът се опитва от стотици години - заличи границите и причините, които ни разделят, като раса, пол, цвят, вяра, националност" - каза Кевин „Скутер“ Уорд, участник в РИЛА от Далас, който също говори на конгреса на РИ в Сан Антонио.

Въоръжени с чувството за обществена отговорност и с начини да осигурят ефективно лидерство, много участници в РИЛА продължават и работят активно за Ротари. И така бъдещето на РИЛА е неразривно свързано с бъдещето на Ротари. И както е казал Пол Харис през 1914 г.: „Бъдещето на Ротари е неизвестно. От вас зависи, мои нови ротариански приятели, да помогнете за развитието на Ротари.“

Ейбрахам И. Гордън*

Участници в конгреса на РИЛА в Сан Антонио работят по групов проект

**Ейбрахам И. Гордън е бивш вицепрезидент на РИ и председател на комитета за РИЛА през 2002-03 г.*

РИЛА се завръща в Брисбейн

Брисбейн, Австралия, е градът, в който преди повече от 40 години се роди РИЛА, така че той е най-подходящият град за домакин на конгреса на РИЛА през 2003 г. Събитието е предвидено за 29 май-1 юни - точно преди годишния конгрес на Ротари интернешънъл.

Форумът на РИЛА в Брисбейн ще събере заедно млади хора от целия свят на възраст от 18 до 30 години, които са демонстрирали изключителните си качества на срещите, организирани от РИЛА на ниво дистрикт. Организаторите планират да разширят присъствието на конгреса през 2003 г. и да дадат статут на наблюдатели на ротарианци с опит в РИЛА.

Ротарианците могат да препоръчат участници в РИЛА и членове на ротарианския факултет за конгреса на РИЛА в Брисбейн на своя дистрикт гуверньор за обсъждане. Крайният избор ще бъде през декември.

Изисквайте формулярите за участие от RI's Community Programs на e-mail: hansonc@rotaryintl.org, или на адрес: Rotary International, 1560 Sherman Ave., Evanston, IL 60201; или факс (847)866-6116.

Повече информация за РИЛА ще намерите в уеб-сайта на Ротари интернешънъл - www.rotary.org, или на РИЛА - www.rotaryryla.com.

Взаимодействие

Осемнайсетгодишната Кристина Мелинджър, признава, че е „отгледана в саксия“ - в стабилно и заможно семейство, но това не е попречило на нейното желание да помага на други деца в родния ѝ град Шафтсбъри, Вермонт, САЩ.

Преди четири години като първокурсничка в средното училище Маунт Антони Юнион близо до Вермонт, тя се присъединява към местния Интеракт клуб, спонсориран от Ротари клубовете Бенингтън и Бененгтън Катамаунт. Като че ли това е естествен отдушник за решимостта на Кристина да служи, особено откакто по-голямата ѝ сестра Алис е президент на клуба. При дипломирането си през 2002 г. Кристина получава национално признание за дейността си по програмата Rotary Interact Mentoring Service (RIMS) - програма, в която интеракторите работят индивидуално с ученици от началното училище, помагайки им да развиват умения, необходими за успеха им в училище и в живота.

Кристина е една от двесте интеракторки сред повече от 100 ученици от основните и средни училища в САЩ, наградени по програмата „Духовно общество“, спонсорирана от Индустриално-застрахователната компания на Америка в партньорство с Националната асоциация на директорите на средните училища. Другата интеракторка е Лорен Куил, възпитаничка на Сийбъри хол в Макао, Хавай, и основателка на програмата „Деца помагат на деца“ - програма за обучение и възпитание на бездомни деца. Всеки от сто и четиримата наградени (по двама от всеки от 50-те щата, Федерален окръг Колумбия и Пуерто Рико) получиха награда от 1000 \$, сребърен медалън и пътуване до Вашингтон за тържествата по програмата „Духовно общество“.

През 1999 г. лидери от Интеракт клуба на Кристина се срещат с местни ротарианци във връзка с общественополезен проект. „Обсъждахме какви мерки, насочени към проблеми като ранната бременност, употребата на наркотици, и големия брой отпадащи ученици, да предприемем“ -

спомня си тя. Групата решава, че една образователна програма ще даде възможност на учениците от средните училища да помогнат на застрашените деца да се предпазят от подобни проблеми. Двамата Ротари клуба избират членове за консултативния комитет на RIMS, а Кристина е един от двамата ученици съпредседатели.

С едно солидно предложение Ротари клуб Бенингтън получава 25 000 долара субсидия по програмата „Възможности за децата“ от Фондация Ротари на Ротари интернешънъл. Със субсидията, с която програмата се финансира за 1 година до 31 март 2001 г., се плаща за длъжността координатор, покриват се разходите за дейността, консумативите, обучението и др. Около 15 ученици желаят доброволно да бъдат наставници, а към всеки от тях е прикрепено по едно „малко приятелче“ от началните училища. През първите няколко месеца се провеждат групови мероприятия като пикници, излети в полето, семинари по въпросите на мира и решаването на конфликти. След това наставничеството основно се осъществява по време на индивидуална

Всичко за Интеракт

- Какво означава името? „Интеракт“ - комбинация от думите international (международен) и action (действие, дейност)
- Цел: Да развива лидерски и граждански умения у младежите от средните училища.
- Подкрепа: Интеракт клубовете се подпомагат от местните Ротари клубове като програма на Ротари интернешънъл.
- Изисквания: Годишно Интеракт клубовете трябва да изпълняват поне един общественополезен проект и един проект в подкрепа на международното разбирателство.
- История: Първият Интеракт клуб е основан от Ротари клуб - Мелбърн, Флорида, САЩ, през 1962 година. Два месеца по-късно Интеракт клуб е основан в Танжор, Индия - първият подобен клуб извън Съединените щати.
- Последни данни: Сега 198 191 интерактори, обединени в 8617 клуба в 110 страни, помагат на своите общности. (Данните са от 30 юни 2002 г.)

та работа.

Кристина казва, че през почти двегодишния период, в който били заедно, много се сближила с нейното малко приятелче, като понякога прекарвали по 7-8 часа седмично. Казва, че момчето, което било на 7 години, когато се срещнали за пръв път, имало нестабилно семейство и трудно се доверявало на непознати.

„То беше от особено нуждаещите се деца и отначало усилията ми не даваха резултат“ - признава тя. Дори когато прекарвам с него 8 часа седмично, той е вкъщи много повече време. Но след това започнах да разбирам, че като съм с него, добавям по нещичко в неговия живот. Той знаеше, че ще се виждаме всяка седмица и това го научи да се доверява на хората.“

Кристина казва, че способността на момчето да се отнася положително към другите „много се е подобрила“.

Когато срокът на субсидията изтича, лидерските умения на Кристина се разкриват напълно. Тя и съпрезидентът на Комитета Сара Кори приемат да изпълняват безплатно задълженията на координатори - кон-

такти с родителите и учителите от началните училища и работа с администрацията на средните училища. Така програмата продължава без прекъсване и се оказва толкова успешна, че администрацията на училището разрешава на участниците един свободен ден за работа по нея.

„Това, което ни впечатли и развълнува, е колко плавно заработи програмата под ръководството на учениците - казва Сара Шугърмен, председател на проекта RIMS и президент на Ротари клуб - Бенингтън. - Способността на Кристина да общува с възрастните, професионалистите и с нейните съученици е забележителна.“

За Шугърмен успехът на Кристина в образователната програма има допълнително, лично измерение. Като деца Кристина и нейните братя и сестри посещават Детския център към колежа в Бенингтън по времето, когато Шугърмен е директор на центъра.

„Вълнуващо е, когато гете, което познаваш от тригодишна възраст, става незаменим колега в такава важна дейност като подпомагане на децата“ - казва тя.

Сега Кристина е първокурсничка в университета „Дюк“, където възнамерява да учи испански и международни отношения. „Но това не означава, че Интеракт клубът и образователната програма се лишиха от Мелинджър. Преди да напусне колежа Кристина подготви брат си Питър за съпрезидент на RIMS.“

Ако нещо някога е показало, че младите могат да се справят с отговорностите, то това е тази програма - казва Шугърмен - Докато младежи като Кристина са в Интеракт, Ротари не трябва да се безпокои за бъдещото си членство и лидерство.“

Уейн Харт,
зам.-редактор на
The Rotarian

Кристина Мелинджър (петата от ляво на дясно в задната редица) със свои съмишленици и техните „малки приятелчета“

Безброй Възможности

Няколко месеца преди да изпратят гъщеря си Мишел за Норвегия по програмата Youth Exchange през януари 2000 година, Джеф и Розмари Брейди от Източен Брисбейн, Австралия, узнават за проблема на Ай Узубаши - ученичка от Япония, гостуваща в Брисбейн. Клубът, домакин на Ай, РК - Рокли, безуспешно търси домакини за следващите 6 месеца от едногодишния престой на момичето. Наставникът на Ай от Youth Exchange е изпратен пред неблагоприятната перспектива преждевременно да изпрати момичето вкъщи.

Брейди реагират светкавично и уреждат техни приятели да приемат Ай за три месеца, докато Мишел замине за Норвегия, а през оставащите три - да гостува на тяхното семейство: Джеф, Розмари, Никола (сега на 18 г.), Ангрю (на 15) и Ашли (на 13). Джеф и Розмари не са планирали подобно гостуване, но виждат в него начин да изразят благодарността си.

„Като родители на ученичка, участваща в Youth Exchange“, почувствахме, че е правилно да подкрепим програмата, която даде на гъщеря ни възможност да живее в друга страна - казва Джеф. - Да отвърнем с подобен жест към гостуващо дете беше начинът да кажем „благодарим“.

От курсовете за ориентация на Мишел семейство Брейди знаят, че ставайки приемно семейство, ще разберат по-добре преживяванията на гъщеря си в чужбина. И все пак те имат известни съмнения.

„Имах резерви, че три месеца ще живеем с непозната - казва Розмари - Ами, ако не се приспособи? Ами, ако не ѝ хареса у нас? С какво ще я храня? Ще бъдат ли момчетата мили и толерантни с нея? Как ще общуваме? А ако аз не я харесам?“

Обаче всякакво неудобство преминава бързо, когато семейство Брейди откриват, че те, както и тяхната гостенка, се безпокоят за едни и същи неща. „Стана ясно, че сред нас живее чаровна, приятелски настроена млада госпожица, която силно желае да приспособи към нашия начин на живот“ - казва Розмари.

Преживяването има благоприятен ефект върху семейството. Джеф и Роз-

мари стават активни в Youth Exchange на Дистрикт 9630, а през 2000 година Джеф се присъединява към РК - Мт. Грават.

„Считаме, че без младежкия обмен и опита ни като приемно семейство нямаше да ми предложат да стана ротарианец, а и едва ли такава възможност щеше да е толкова привлекателна - казва Джеф. - С Розмари бяхме така впечатлени от програмата Youth Exchange, че когато от Мт. Грават ме поканиха, с удоволствие приех. Без нея едва ли бихме се заинтересували толкова силно от Ротари.“

Оттогава семейство Брейди приема още две деца: Мариана Стоко, спонсорирана от РК - Флорианополис, Бразилия, и Хенрих Рос, спонсориран от РК - Трелеборг, Швеция).

„Колегите в службата непрекъснато ми казват колко сме „добри“, като приемаме ученици по младежкия обмен, и че те вероятно не биха се справили - казва Розмари, признавайки, че е в началото, преди да пристигне Ай, е изпитвала същите съмнения - Винаги съм си мислила, че е трудно да промениш хода на забързаното си ежедневие и да се грижиш за още един човек.“

Семейство Брейди обаче разбират, че за децата не е проблем да се почувстват като членове на семейството, ако им се помогне. Когато си домакин по програмата, денят ти с нищо не е по-различен от обикновено. Както децата в семейството, гостите просто трябва да следват ус-

МЛАДЕЖКИ ОБМЕН

мановения ред, а те с удоволствие го правят.

„Научихме от опыта си с учениците по младежкия обмен, че е важно да се отнасяме с тях като с членове на семейството - задълженията вкъщи, вечерен час, съобразен с възрастта им, съвети за личната им безопасност - казва Розмари. - Понякога това означава да кажем „не“ за екскурзии, които смятаме, че не са подходящи за тях. Също така означава понякога да ги учим как да вършат домакинска работа, която може да е напълно непозната за тях. В някои страни това се върши от прислужници, а гостуващите деца нямат опит“ - казва тя.

И обратно - по време на обмена приемното семейство обикновено научава много от своя питомец. Когато трябва да направят план за гостуването, Розмари и Джеф разбират, че децата им не са виждали много от местните забележителности или са ги посетили преди години. Семейство Брейди често се наслаждават на различни аспекти от австралийската култура заедно с гостите си от чужбина, развивайки в тях чувството за приобщаване и стремеж към опознаване на новото, което е характерно за Youth Exchange.

„Оказа се, че тези събития са радост за всички - казва Джеф. - Сърцето ми се стопля, като ги гледам как се смеят и си говорят, като че ли всички сме едно семейство.“

Дори най-обикновените случки от ежедневието се превръщат в уроци.

„Харесва ни да научаваме за тяхната култура от разговорите около масата - казва Джеф. - Хубаво е за семейството, когато си приказваме за изминалия ден след вечеря, но най-вече взаимно се наслаждаваме на компанията си.“

А освен това се случват и не толкова обикновени неща. По време на гостуването на Мариана през 2000 г. семейство Брейди отиват на футболен мач на близкия стадион Габа Крикет, на който играе отборът на Бразилия.

„Искахме да отидем с нея и да се насладим на ентусиазма и карнавалната атмосфера, характерни за любимия спорт на бразилците - казва Розмари. - В действителност бразилските запалняковци бяха толкова емоционални, че в един момент ритмичните им танци и тропане с крака застрашително разлюляха трибуните.“

Разделени от Мариана по време на мача, семейство Брейди могли единствено да се тревожат и с ужас да мислят, че е възможно Мариана да пострада. За щастие с нея не се случило нищо лошо. „Съвсем по типичен жърски, със сияйна усмивка, Мариана дойде при нас след мача и каза, че е бил „страхотен“ - споделя Розмари, силно развеселена.

Животът на приемното семейство не е лишен от тревожни моменти, но всичко това си струва, казват те.

„Когато сте домакин на ученик по програмата, животът ви се променя. - казва Джеф, отбелязвайки, че всяко от децата му се отнася различно към гостите и всеки си има любимец - Обаче ние знаем, че това е положителен опит за цялото семейство и една от полезните страни на обмена.“

Розмари, която преди с нежелание отваря дома си за непознато момиче, сега с жар разкрива предимствата да си приемно семейство по програмата.

„Разбира се, че харчиш малко повече, тъй като трябва да „храниш още едно гърло“ - казва тя, - но възможността да споделиш за кратко живота си с твоя гост от чужбина ти дава много повече във всяко едно отношение.“

Антъни Грейн
старши редактор в The Rotarian

Среща на ЕРИК

и
международен
уикенд

24 - 26.01.2003 г.

**Салерно,
Италия**

Центрове на Ротари за международни науки

*Стремеж към
доброжелателство,
разбирателство
и мир по света*

История на Ротари центровете

От години ротарианците очакваха създаването на спонсорирана от Ротари академия, която да насърчава доброжелателството, мира и разбирателството по света. Идеята беше предложена през 1996 г. като центрове „Пол Харис“ за международни науки по повод 50-годишнината от смъртта на основателя на Ротари. Председателят на Борда на директорите на Фондация Ротари Раджа Сабоо оглави комитета, който препоръчва създаването на Ротари центрове към образователните институции по света, където стипендиантите на Ротари ще преминат двугодишен курс на обучение по международни отношения, резолиране на конфликти и науки за мира.

През двугодишния период назначеният от Борда на директорите комитет от ротарианци, специализиран по въпросите на висшето образование, разработи план за Ротари центровете. През април 1999 г. Бордът на директорите одобри този план и Пол Харис центровете официално бяха обявени като Ротари центрове за международни науки по въпросите на мира и разрешаването на конфликти.

Комитетът на Ротари центровете разгледа кандидатурите на над 100 университета за домакини на Ротари центровете. Бордът на директорите на Фондация Ротари избра 8 университета по определени критерии, включващи географско разнообразие, по-добра учебна програма, преподавателско тяло, учебни такси. Решаващ елемент в крайния избор бе

желанието на университетите да участват в това усилие и изискването на Фондацията те да утвърдят програми за учебни степени с учебен план, в основата на който са: международните отношения, мирът и разрешаването на конфликти.

Университетите, които бяха избрани за партньори на Ротари центровете, са:

1. International Christian University, Tokyo, Japan
2. University of Queensland, Brisbane, Queensland, Australia
3. University of Bradford, West Yorkshire, England
4. Sciences Po, Paris, France
5. Duke University and University of North Carolina at Chapel Hill, North Carolina, USA
6. University of California-Berkely, California, USA
7. Universidad del Salvador, Buenos Aires, Argentina

Усилията за постигане на национален и международен мир биват осуетявани от войните, глада, бедността и болестите по света. Ротари центровете за международно обучение са главният приоритет на Фондация Ротари и една смела и решителна стъпка в обещанието на Фондацията за постигане на мир, доброжелателство и разбирателство по света. Ротари центровете ще предоставят на бъдещи лидери възможности за задълбочено изучаване на причините за конфликта, теория на международните отношения и ефек-

тивни модели на сътрудничество. Извън академичните стипендианти ще придобият практически умения в разрешаването на конфликти, които да приложат в избраната от тях кариера.

Финансиране на Ротари центровете

Успехът на Ротари центровете за международно обучение зависи от финансовата подкрепа на дистриктите по света. Университетските такси за администрацията на Ротари центровете се осигуряват от Борда на директорите на Фондация Ротари. Разноските за стипендиантите на Ротари обаче зависят от щедростта на ротарианците по света.

Ротарианците могат да подкрепят Ротари центровете и техните стипендианти по два начина: индивидуално или чрез дистрикта.

Финансиране чрез дистрикта

Тъй като програмата за Ротари центровете е глобална, финансирането на 70 стипендианти годишно е усилие от световен мащаб. Всички дистрикти се насърчават да дарят част от своя Дистрикт фонд (DDF) за общия резерв от приходи, който ще подпомага стипендиантите от Ротари центровете.

Няма ограничения за размера на дарението от Определения дистрикт фонд. Тъй като стипендиантите ще бъдат избрани на базата на световен конкурс, разпределението на Дистрикт фондовете за Ротари центровете няма да бъде обвързано със стипендианта, избран от дистрикта, даряващ сумата. Всички дистрикти обаче имат възможността да представят по един кандидат за световния годишен състезателен процес за избор на 70 стипендианти за Ротари центровете.

Дистрикти пионери

Дистриктите пионери към Ротари центровете подготвят почвата за дългосрочното влияние на Ротари центровете върху развитието на разбирателството, международното сътрудничество и мира. Всеки дистрикт, който дарява от своя дистрикт фонд 50 000 \$ - необходимите средства за подпомагане на стипендиант, избран да се обучава в Ротари центровете за 2002-04 или 2003-05, се счита за дистрикт пионер. Тези дис-

трикти получават подобаващо признание за своя принос.

Индивидуално финансиране

Финансовите дарения от ротарианци и приятели на Ротари ще осигурят дълготраен успех на Ротари центровете. Бордът на директорите на Фондация Ротари подкрепи основната дарителска инициатива за индивидуално спонсориране на Ротари центровете.

Учебна програма на Ротари центровете за мир

Всички стипендианти към Ротари центровете за мир ще се обучават по специално определена учебна програма, състояща се от 4 ключови компонента: основни курсове, курсове за специализация, летни проекти и годишен семинар на Ротари центъра.

Основни курсове

Стипендиантите ще се записват за няколко задължителни основни курса. Броят на тези курсове варира от 2 до 4 в зависимост от индивидуалната програма на Ротари центъра. (Разгледайте раздела за изискванията на университетите-партньори за основните курсове.) Тези курсове ще служат за основа при съставянето на учебната програма на Ротари центровете за всеки университет; те дават на стипендиантите обща основа от знания, които допълват тяхната специалност.

Основните курсове включват:

- Въведение в науките за мира;
- Теория на международните отношения;
- Разрешаване на конфликти в съвременен конфликт;
- Решаване на конфликти: Теория и практика;
- Въведение в международното посредничество и сътрудничество;
- Демокрация и развитие.

Курсове за специализация

Освен основните курсове за стипендиантите ще се организират и курсове за различни аспекти на международните науки, мира и решаването на конфликти. Всеки университет-партньор определя своя програма, която да предаде на стипендиантите посреднически умения и да определи и изпълни осъществими политики за предотвратяване на бъдещи

конфликти.

Курсовете за специализация включват:

- Правата на човека и международната политика;
- Политика на пазарната икономика;
- Политика на околната среда и обществена политика;
- Обществено здравеопазване;
- Градско и регионално планиране;
- Контрол над оръжията;
- Ресурси, екология и развитие.

Международни контакти (Летни проекти)

Стипендиантите се насърчават да допълват своето обучение със съответни практически дейности по време на летната почивка. Тези проекти и дейности могат да включват: връзки с международни организации, доброволна работа в развиващите се страни, изучаване на чужди езици и проучвания, касаещи техните степенни.

Годишен семинар на Ротари центровете

Специална част от програмата на Ротари центровете е годишният семинар. Веднъж годишно всеки Ротари център ще бъде домакин на семинар, фокусиран върху критичните въпроси, касаещи разрешаването на международни конфликти. Годишните семинари ще отличат ораторите, които са експерти в своите области. Стипендиантите ще представят доклади по своето обучение и проучвания.

Стипендиантите в Ротари центровете за мир

Всяка година Ротари ще избира 70 стипендианти, които ще се обучават в Ротари. Тези стипендианти ще започнат двугодишна програма за магистърска степен в областта на решаването на конфликти, мира и международните отношения в един от сегемте центъра. Всеки Ротари дистрикт може да определи един кандидат, който да участва в международния състезателен процес. Програмата на Ротари центровете започва през 2002-03 учебна година (2003 учебна година за Южен Хемпшир). Формулярите за кандидатстване за стипендианти към Ротари центровете може да се изтеглят от Download.

Стипендиантите трябва да отговарят на всички изисквания за прие-

мане в избрания от тях университет по програмата за магистърска степен. Те трябва да притежават отлични лидерски качества и съответна практически опит или доброволна работа, да дават обещание за кариера, посветена на мира, решаването на конфликти и международно разбирателство. Стипендиантите също трябва да владеят втори език, включително този на университета домакин.

Идеалните кандидати

Какво прави кандидата за стипендиант идеален? Кандидатите може да имат различен начин на живот и богато професионално минало. Това, което ги обединява, е посвещаването им на мира по света и личната решимост да се справят с решаването на конфликти.

Кандидатстване и приемане

Възможности за стипендии

Предлагат се стипендии за учащите в Ротари центровете на базата на международен конкурс. Всеки ротари дистрикт може да предложи по един кандидат за участие в международния изборен процес за 70 стипендии годишно по програмата на Ротари центровете. Всички дистрикти се насърчават да подкрепят квалифицирани кандидати в своята област, които да кандидатстват за стипендии и да определят един кандидат за състезанието.

Общи критерии за приемане

Кандидатите трябва:

- да притежават степен от официално признат колеж или университет или негов международен еквивалент (базирана на четиригодишна учебна програма);
- да владеят втори език (включително езика на предложения университет домакин);
- да притежават отлични лидерски умения;
- да демонстрират ангажимент за мир и международно разбирателство чрез служба, учебни или професионални постижения;
- да са граждани на страна, в която има Ротари клуб.

Кандидатстването се извършва чрез Ротари клуб в областта, където кандидатът има легално или постоянно гражданство или в мястото на редовно обучение или постоянна

заетост. Лицата със степен на инвалидност и членовете на Ротаракт клубовете са подходящи и се насърчават да кандигатстват.

Не могат да кандигатстват за стипендии изброените по-долу:

1. Ротарианци, почетни ротарианци.

2. Служителите в клуба, гистриктта или други ротариански единици или Ротари интернешънъл.

3. Съпруги, потомци по права линия (кръвни деца или внуци, или законно осиновени), съпруги на потомци по права линия или прародители (родители или прародители по кръвен път) на всяко живо лице в категориите 1. и 2. посочени по-горе; бивши ротарианци и техни роднини като описаните по-горе в рамките на 36 месеца от регистрацията.

Процес на кандигатстване

Кандигатстването за стипендии и изборният процес съдържат 3 нива: клубно, гистриктно и световно.

Клубно ниво

Кандигатите, проявяващи интерес, могат да получат формуляри за кандигатстване за стипендии от Ротари клубовете или от Download Center. Кандигатите трябва да представят попълнени формуляри в техния местен Ротари клуб. Кандигатите не трябва да представят своите документи в Университетите партньори на Ротари центровете или във Фондация Ротари.

Дистриктно ниво

Индивидуално Ротари клубовете провеждат първоначално пресяване и избират кандигатите за стипендии, които ще бъдат изпратени на състезанието на ниво Дистрикт.

Докато на клубно ниво няма ограничения за броя на кандигатите, които могат да се изпратят на гистриктно ниво, то всеки Ротари гистрикт може да представи само по един кандигат на международното съревнувание. Тъй като крайните срокове за кандигатстване варират по клубове и гистрикти, кандигатите трябва да се свържат със своите местни Ротари клубове и гистрикти за информация и срокове.

Световно ниво

Всеки ротари гистрикт трябва да представи документите на своя кандигат пред Фондация Ротари на или преди 1 октомври 2002 г. Комитетът, който е назначен за жури на Международния конкурс, ще се състои от назначени от Борда на директорите на Фондация Ротари ротарианци и представители от университетите-партньори. Фондация „Ротари“ ще информира кандигатите и гистриктите за крайните изборни резултати през декември 2002 г.

Кандигатите трябва да проверят местните телефонни указатели за контакти с Ротари клубовете по заглавието Ротари. Местната Търговска палата също може да предостави информация за Ротари клубовете. Ако имате затруднения с намирането на координати или с осъществяването на контакти с Ротари клуб във вашето населено място, обърнете се за помощ към персонала на Ротари центровете (Rotary Centers staff).

Срокове

Всеки гистрикт трябва да определи свои крайни срокове за представяне на документите на кандигатите, избрани от клубовете, пред изборния комитет на гистрикта. Особените от гистрикта заявления за кандигатстване се представят пред Ротари Фондацията до 1 октомври 2002 г. Този срок е препоръчителен за стипендиите и за избора на кандигатите.

Ефес - среща с природната красота и гревната култура на Западна Мала Азия

Къде се намира Ефес?

Ефес се намира в западната част на Мала Азия в границите на Турската Република - на 10 км от Егейско море по шосето Измир-Айгън.

Отстои на 680 км от Истанбул, 615 км от Анкара, 408 от Чанаккале, 74 - от Измир, 51 - от Айгън, 175 от Денизли (Хиераполис), 175 км от Богрум, 205 км от Мармарис, 465 км от Анталия.

Как да стигнем до Ефес?

1. По асфалтовия път на 74 км от Измир. А от Селджук можете да вземете такси, маршрутка, автобус. Разстоянието от Ефес до Селджук е 4 км.

2. От Кушадъс (на 19 км от Ефес) - най-красивото кътче в Югозападен Анадол. до Ефес пътуват такситата, маршрутки и автобуси.

Повечето туристи, пристигащи по море на Егейското крайбрежие, отиват в Кушадъс, а оттам по шосето - до Ефес.

Общи сведения за Ефес

Древен град в Кария - западния бряг на Мала Азия. Основан е през 12 в. пр.

н. е. През 8 в. пр. н. е. е търговски център, в 6 в. пр. н. е. е завладян от Крез, по-късно от Кир II Велики. През 412 г. пр. н. участва в Пелопонеските войни на страната на Спарта. През 387 г. пр. н. е. е завладян от Персия. През 133 г. пр. н. е., като част от персийското царство, преминава под римска власт, а при Октавиан Август 63 пр. н. е - 14 г. н. е.) достига връх в развитието си и става столи-

Ефес - общ изглед

ВИДЯНО И ЧУТО

ца на провинция Азия. През 262 г. е разрушен от готите. През 1426 г. става част от Османската империя.

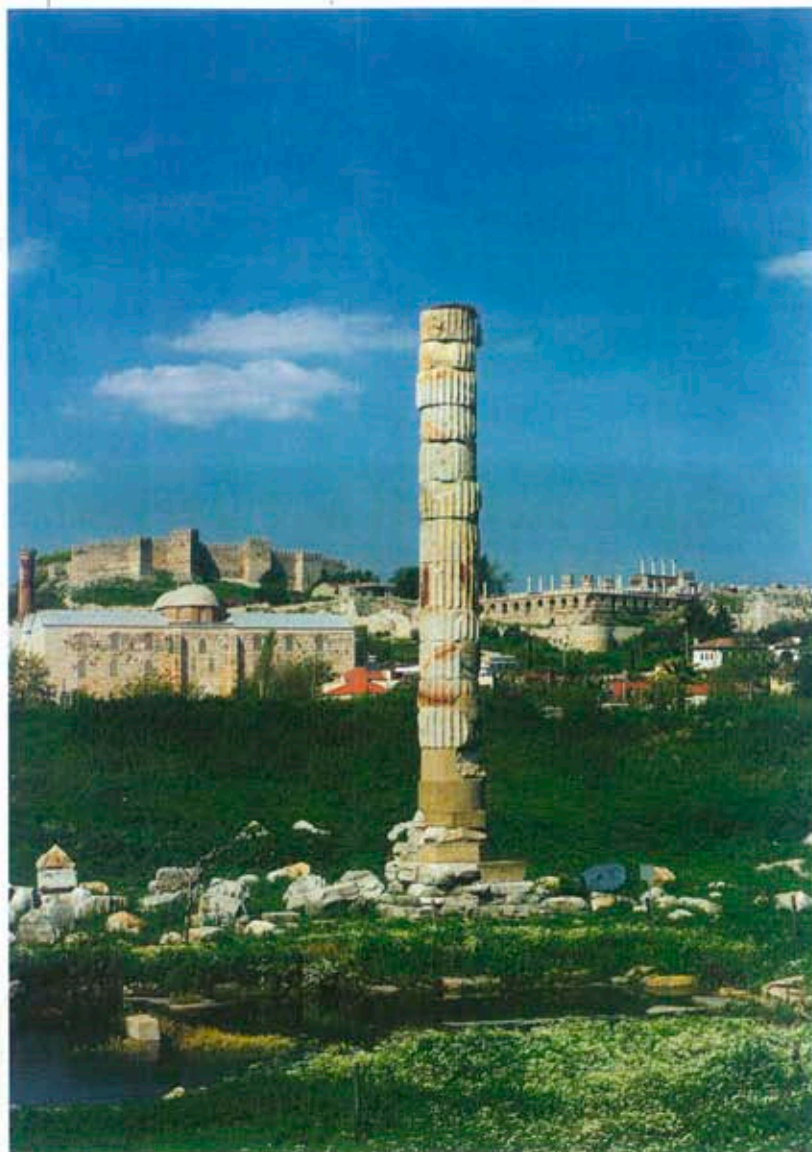
Не е известно кога е основан Ефес и кой е съзателят му. Първите сведения за града датират от 2000 г. пр. н. е. Първоначално градът почита богиня Кибела, а след това - Артемидеа. Според древните източници градът е основан от амазонките, карийците и лелегрыйците. Първоначално Ефес е построен в залива на река Кючук Мендерес.

Умереният климат и плодородната почва са причина за честото заселване на тази зона в самия център на Йония, която не само свързва Изтока и Запада, но също така е ключова точка между Илония и Милет.

Ефес се намира под въздействието на две неотделими едно от друго, допълващи се начала - геоложко и политическо.

Ефес носи духа на три култури - елинската, римската и византийската.

Храмът на Артемидеа

та, а Храмът на Артемидеа - творение с ненакърнена от вековете величествена красота, се счита за едно от седемте чудеса на света. Според легендата храмът е построен от амазонките. Побирал повече от 250 000 души. В ранна пролет тук се провеждали фестивалите на Артемидеа, като броят на зрителите е достигал 1 милион. Игвали спортисти, музиканти и актьори не само от близките райони, но и от Атина и Йерусалим.

С Ефес са пряко свързани богиня Артемидеа, свети Йоан и света Дева Мария. В него Омир е творил безсмъртните си произведения. Тези места с хилядолетна култура привличат поклонници от всички краища на света.

Археологическите находки, например гробовете на св. Йоан и св. Дева Мария, се намират на около 10 км една от друга. Един ден за посещение на всички антични разкопки е недостатъчен.

Ако преспите в Селджук, ще се запознаете с най-старата история за дома на Дева Мария, открит по предсказанията на бохемска гагателка.

След пагането си Ефес е изоставен и потъва в забвение за дълги години. Археологическите разкопки започват преди около 100 години, а през последното десетилетие се извършват реставрационни работи, благодарение на които милионите посетители на този древен град имат възможността да видят историческите ценности, останали неразкрити векове наред.

Великата Артемидеа на ефесци

Рогината на Великата Артемидеа, богинята на лова, покровителката на животните и защитницата на целомъдрието, е заливът Кючук Мендерес. С течение на времето устието на реката се покрило с наноси, пристанището престанало да работи и заливът изгубил своето значение. В най-древни времена, още в йоническия период, тук се прекланяли пред богинята на плодородието - владетелката на зверовете. Обитателите на тези места карийците и лелегрелите я наричали „Великата майка“.

Изучаването на културата от античния период е убедило учените, че името на тази богиня се е използвало в различни форми. По-късно йонийци-

те я нарекли Артемидга.

Когато йонийците дошли в залива на Кючук Мендерес, открили храм, разположен между двата пътя, водещи от пристанището до самия център на местността. Храмът бил обграден от крепостни стени, между които се намирала гървена статуя на Артемидга. Тази статуя е предшественица на най-известната статуя на богинята.

Лидийският крал Крозус разрушил храма на Артемидга, а по-късно на пътя между Селджук и Ефес бил изграден каменен храм. Кралят на Лидия дарил няколко колони. В 334 г. пр. н. е., след победата си над персите, Александър Велики посетил тези места. Той организирал тържествено шествие в чест на богинята и обещал на населението на Ефес да плати за изграждането на нов храм. Жителите на Ефес гордо отклонили предложението на Александър и отговорили: „Боговете не изграждат храмове за богове“. И това е причината за привързаността на Александър Македонски към Ефес.

През 356 г. пр. н. е. в нощта, в която се родил Александър, храмът на Артемидга в Ефес бил подпален от Херострат. Когато питали ефесци защо Артемидга не се е спасила от пожара, те отговаряли, че в това време тя помагала при раждането на Александър.

От миналото величие на гревния паметник не са останали почти никакви следи.

След пожара храмът е реставриран и украсен със статуи на Праксител и други гръцки скулптори. След възстановяването храмът запазва размерите си - 425 стъпки дължина, 220 - ширина, 60 - височина, а също така и 150 колони в йонически стил.

Оттук се виждат джамията „Иса бей“, базиликата „Св. Йоан“ на хълма и крепостта от византийския период.

През 253 г. храмът отново е ограбен и опожарен от готите. След разрушаването му голяма част от мраморните колони са пренесени в Истанбул и използвани при строителството на Ая-София.

Първите находки от храма са открити от английски учени в средата на 16 век след продължителни археологически работи.

Част от храма на Артемидга, представляващи рядка архитектурна ценност, се пазят в Британския музей. В Истанбулския археологичес-

ки музей и Ефеския музей са експонирани ценни предмети от злато и слонова кост.

Църквата „Свети Йоан“

Свети Йоан е живял в Ефес. Тук, в старата църква, започнал да пише Евангелието, тук е починал. Археологическите находки показват, че тук се намира гробът му. От началния период на християнството църквата е място за поклонение на целия християнски свят. По-късно тя се разрушава под въздействието на климатичните условия.

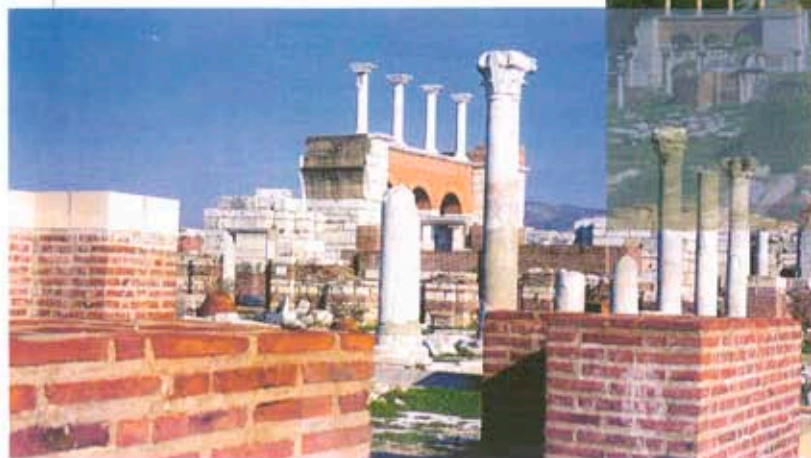
По заповед на Юлиан е построена отново, а около нея са издигнати колони. Била е двуетажна, с дължина 110 м, с 6 големи и 5 малки купола, украсени с мозайка и фрески. При разкопките са открити монети от 1 век. А това означава, че гробът на свети Йоан и църквата с неговото име са постоянно място за поклонение.

Прекрасната
Артемидга

Църквата „Свети Йоан“

Домът на светата Дева

В християнския свят отгавна съществуват две теории за смъртта и местонахождението на гроба на Дева Мария. Според първата майката на Исус Христос е починала във Витлеем, а според втората - в дома на свети Йоан в Ефес. Разпънатият на кръста Христос поверил майка си на свети Йоан. Много източници сочат, че Мария е пристигнала в Ефес със свети Йоан и тук, в планината, недалеч

от гористата долина, е намерила постоянен пристан. Веднъж в годината на празника в чест на Артемидата ефесци отивали в планината Солмисос, но така и не разбрали, че там живее Дева Мария. Това било известно само на свети Павел.

В един от последните броеве на Schweizer kinchenzeitung (швейцарски църковен вестник) Ф. Стрихер пише: „Поклонете се на Мария Застъпницата, която се намира не в Рим, а в Ефес“.

През 1822-24 г. гагателката Катерина Емерих предсказала, че гробът на Дева Мария се намира в Ефес, а разстоянието между гроба ѝ и запазилата се постройка е на не повече от 500 м и че между дома на Мария и църквата „Св. Мария“ съществува неопровержима връзка. През 1892 г. М.

Скулптурата на Дева Мария в Паная Капулу

Домът на светата Дева

Поулайн и М. Поунг Баверали решили сами да се убедят в тези предсказания. Те започнали своето търсене от планината Бюлбюл. На третия ден щастието им се усмихнало и те открили дома на Дева Мария в Паная Капулу и даже намерили пепел от огнището. За съжаление опитите им да открият гроба не се увенчали с успех.

Църквата „Света Богородица“

Първата християнска църква в Ефес е построена в класически стил, в центъра на голям площад. Размерите ѝ будят изумление. За всички, пристигащи в Ефес, посещението в църквата „Света Богородица“ е задължителен ритуал. Църквата е интересна и като архитектурен паметник. Видоизменяла се е госта често. Всеки път при промяна в съдбата на града се изменяла и архитектурата на църквата. Известно е, че е престроявана три пъти. Дължината на класическата църква била 260 м, а формата ѝ напомняла изящна базилика с колони.

През 449 г. църковният синод обявил църквата за център на християнството. След разрушаването ѝ западната част придобила вид на бази-

лика. Среда като и тази част била разрушена, източната част на базиликата била превърната в църква.

Днес хиляди туристи идват в маслиновата горичка на 500 м от Паная

Църквата
„Св. Богородица“

Капулу за да преклонят глава пред скулптурата на Дева Мария.

Благодарение на паметника на Дева Мария Ефес възвърнал бившата си слава и благополучие. Градът е забележителен и като най-добрият паметник на историята и църковната култура.

Невъзможно е само на няколко страници да се разкаже всичко за този древен град, затова ви представихме паметниците, свързани с християнството. Всеки, посетил града, отнася в сърцето си възхищение от шедевровете на архитектурата и изкуството и преклонение пред техните автори. Не можем да не споменем библиотеката на Джелсус и Търговския площад, мраморния проспект, големия театър, вратата на Херкулес.

За любителите на пикантното ще разкажем за публичния дом в края на Мраморния проспект. Правилата за хигиена тук били безупречни. Посетителят преминавал за проверка през тясно коридорче със задължителното изискване за дезинфекция на ръцете и краката. Мраморната плоча е указател за публичния дом. До публичния дом имали достъп мъже с по-голямо стъпало от изображението на плочата.

Публичният дом и указателят към него

Звездна, звездна нощ...

Гейл Датън*

През следващата ясна нощ излезте навън и вдигнете поглед към звездите. В по-голямата част от развития свят вероятно се виждат гозини звезди, проблясващи на фона на розовосиво небе. Все пак беше време, и то не преди толкова много десетилетия, когато милиони звезди сияеха върху какифена чернота.

Какво се случи? Появи се евтиното електрическо осветление. В днешния свят уличните лампи, светещите рекламни табели, жилищните, тър-

говските и индустриалните осветителни системи, събрани заедно, образуват светлинен мегаизточник, достатъчно мощен да се мери ако не със самото слънце, то с блестящите звезди.

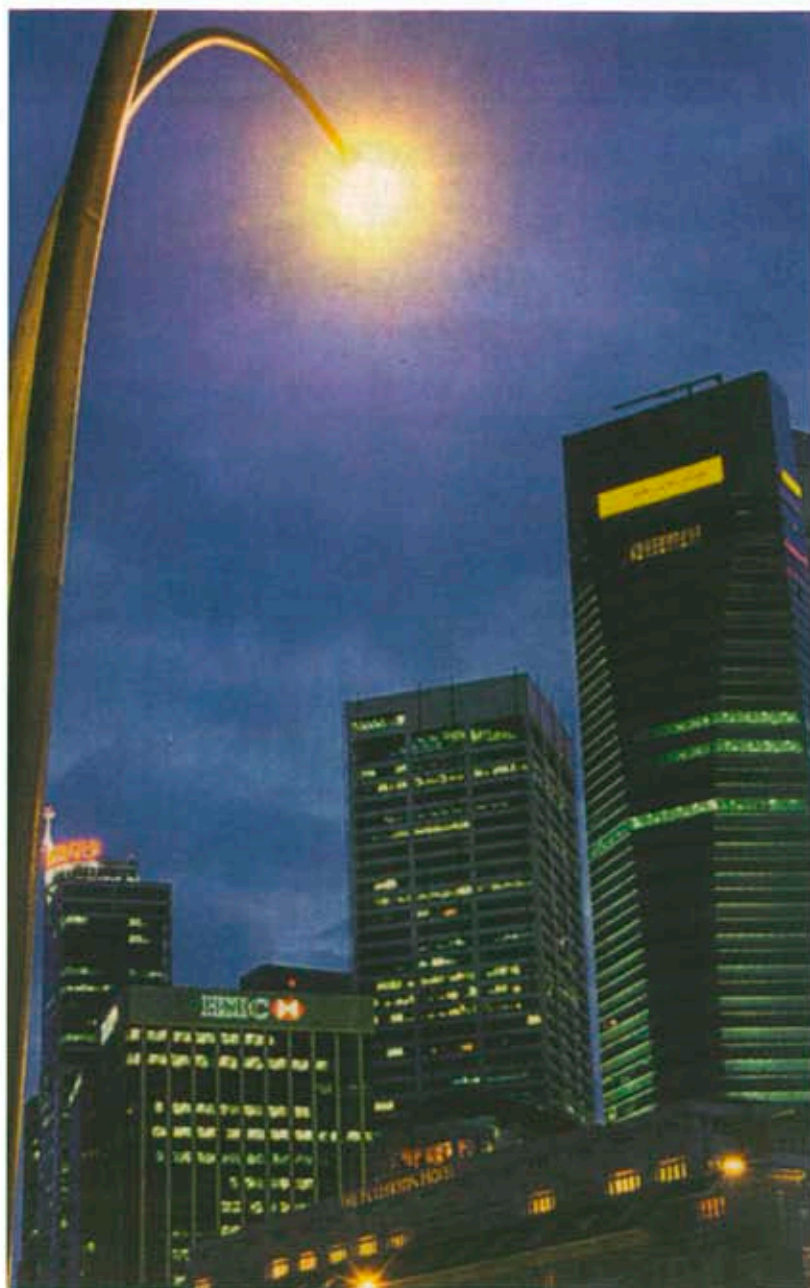
Светлинното замърсяване, което затъмнява небесата, е така всепроникващо, че според изследователите от Университета в Падуа, Италия, и Националния център за геофизични данни в Булгър, Колумбия, САЩ, две трети от американците и половината от европейците не виждат Млечния път през ясните нощи. Светлинното замърсяване е най-силно в развитите държави, но италианските учени са установили, че две трети от населението на света живеят в области на „свръхосветеност“, в които нощното небе е с 10 % по-ярко осветено, отколкото при нормални условия.

Засегнати са не само хората. Службата по природни ресурси във Флорида например е приела решение за изключване на крайбрежните лампи, за да предпазят морските костенурки в сезона на снасяне и излюпване на яйцата им. Учените открили, че след като снесат яйцата си, животните се отправят към светлините вместо към морето. Новоизлюпените костенурчета също се дезориентират.

Други биолози открили, че светлинното замърсяване повлиява навичките и възпроизвеждането на видовете - от планктона и жабите до птиците и морските лъвовете.

Според Международната асоциация „Дарк скай“ в Аризона (IDA) - група, занимаваща се с въпросите на светлинното замърсяване, най-голям е проблемът с насочената светлина. Външното осветление трябва да е насочено наогул, а не нагоре, казват те и препоръчват външните светлинни източници да бъдат така покрити, че да осветяват само нужната площ, и да се използва минималната мощност, необходима за дадена работа.

В град Кетчъм, Айдахо, САЩ, през 1999 г. е издана наредба, която налага ограничения дори за съществуващото осветление извън жилищни-

те сгради. Според Тори Канфилд, старши архитект на града, „можете да изкачите планината Болд Маунтин през нощта и ще забележите огромната разлика. Видяхме Северното сияние, а метеоритният гръж, предизвикан от Леонидовия метеор (през ноември 2001 г.), беше истинско зрелище.“

„Когато Кетчъм въведе политиката „Тъмно небе“ - добавя Канфилд, - управата на града заедно с граждани те проучи възможностите за намаляване на потреблението, поставяне на светлинна защита, замяна на стационарните лампи с подвижни. Според доклада на Центъра по криминална превенция в Лондон от 1991 г. по-силното осветление само по себе си оказва съвсем малко влияние върху престъпността, въпреки че то „намалява страха на обществото от нея“.

За много хора, загрижени за сигурността на своя дом или бизнес, алтернатива на постоянното осветление са детекторите за движение, които намаляват разходите и са по-ефективни срещу нарушителите поради своето незабавно задействане, отбелязват от IDA.

Дейв Крофърд, изпълнителен директор на асоциацията, казва, че статистици окръзи и градове вече следват политиката „Тъмно небе“, а много групи я обсъждат. Ако тенденцията продължи, може би в най-скоро време, дори градските жители ще могат просто от задния си двор да се наслаждават отново на милионите звезди.

Гейл Датън е писателка на свободна практика. Живее в Ървин, Калифорния, САЩ, където, както казва тя, нощното небе е розово

Светът от по-груг ъгъл...

Ако светът можеше да се сведе до село от 100 жители, то всички народи биха били представени там в следните пропорции:

- 57 азиатци
- 21 европейци
- 14 американци (Северна и Южна Америка)
- 8 африканци
- 52 жени
- 48 мъже
- 30 от бялата раса
- 70 от други раси
- 30 християни
- 70 от други религии
- 89 хетеросексуални
- 11 хомосексуални
- 6 души ще притежават 59% от световното богатство и всички те са американци
- 80 нямат жилище
- 70 са неграмотни
- 50 са недохранени
- 1 умира
- 1 се ражда
- 1 има РС
- само 1 има висше образование
- Ако човек погледне на света от

този ъгъл, ще му стане ясно, че потребността от приобщаване, разбиране, приемане и образозвание е естествена и очевидна.

Помисли за следното: Ако сутрин се събудиш здрав, ти си по-щастлив от 1 милион души, които няма да преживеят следващата седмица.

Ако никога не си преживял война, никога не си се сблъсквал със самотата на затворническата килия, агонията на мъченията и глага, то ти си по-щастлив от 500 милиона души по света.

Ако ти си сит, облечен и имаш покрив над главата си, то ти си по-богат от 75% от жителите на тази планета.

Ако имаш сметка в банката и някакви пари в портфейла си, ти принаглежиш към 8% заможни хора на света.

Някой някога е казал:
Работи, сякаш не се нуждаеш от пари;
Обичай, сякаш никога не те е наранявал;
Танцувай, сякаш никога не те гледа;
Пей, сякаш никога не те слуша;
Живей, сякаш земята е рай.

Райнис Марков
РК - Габрово

Турнир по тенис на корт в Плевен

Една инициатива на ротарианците от плевенския клуб стана реалност. От 27 до 29 септември на кортовете в парк „Кайлъка“ се проведе първият тенистурнир на РК - Плевен-Центрум.

Въпреки лошото време на нашата покана се отзоваха приятели от Ротари и Ротаракт клубовете в Несебър, Ямбол, Пловдив и София. В основ-

ната схема от 16 състезатели участваха и 4 членове на тенисклуб „Плевен '90“ (съорганизатор на турнира). Срещите бяха поединично и по двойки в един удължен сет от девет гейма.

В индивидуалното класиране купата взе Иван Димитров от ТК „Плевен '90“, а втори е Христо Матеев от Ротаракт клуб - София-Витоша. На много силния финал на двойки Христо Матеев в тандем с Наско Начев от РК - Пловдив-Пълдин, отстъпиха на Пламен Маринов, РК - Плевен-Центрум, и Иван Димитров.

За да бъде удоволствието от играта по-голямо, се проведе и „утешителен турнир“, чийто финал по нищо не отстъпи на напреварата за купата. Там победител бе Христо Пенев от РК - Несебър, надиграл Борислав Спасов от РК - София.

Завалелият накрая дъжд и хладното време не попречи закриването на турнира и награждаването на победителите да бъде тържествено и емоционално, а тениспуловерите на фирма „Санит“, с управител Димитър Тенев, стоплиха всеки един от участниците.

Финалът на тази ротарианска сбирка, както повелява традицията, бе около кръглата маса. Приятно бяхме изненадани от еликсира, с който Наско Начев ни почерпи по случай юбилея си, съвпаднал с дните на турнира. Приятните емоции от играта и срещите между приятели бяха повод да си пожелаем турнирът да стане традиция.

**Господин Пейчински,
РК - Плевен-Центрум,
пети в схемата и петнадесети
в генералното класиране**

Първенците сред двойките
Пламен Маринов (РК - Плевен-Центрум),
Иван Димитров (ТК „Плевен 90“)

и
Христо Матеев (Ротаракт клуб - София-Витоша) в тандем
с Наско Начев) РК - Пловдив-Пълдин)

Втори футболен турнир в Габрово

Много от ротарианските приятели не вярваха, че ще направим този турнир традиционен, и поради тази причина не го дойдох. Но имаше и такива, които искаха да се представят по-добре след миналогодишното си участие. Пристигнаха приятели от Несебър, Севлиево и Плевен. Плевенчани като че ли бяха дошли на разузнаване и участваха в намален състав. Останалите клубове проявиха ротарианска солидарност и им помогнаха с играчи. Най-внушителна бе групата от Несебър и със своя наг 20-членен състав надвишаваше броя на домакините. Те, следвайки максимата на Наполеон, че най-многобройната армия печели битките, взеха първото място, като победиха всички свои съперници.

Спортната зала „Орловец“ предложи безупречни условия за провеждане на състезанието, открито от танцовия състав „Габровче“, който габровци спонсорираха за лятното им турне в Испания. РК - Габрово беше подготвил различни награди за участниците. Домакините, класирайки се на второ място, взеха и наградите за най-добро нападение, и за най-добра защита. Техният вратар доц. Андрей Андреев пропусна само един гол. Имаше и комични ситуации - негов студент се суетеше пред вратата и се чудеше какво ще стане на сесията, ако му вкара гол. За голмайстор беше обявен Наско Иванов от РК - Севлиево. Въпреки неговото основно занятие - адвокатура, той е футболен съдия и знаеше най-добре как да бележи голове.

Разбрахме, че след негодното представяне на миналогодишния турнир приятелите от Несебър са тренирали всяка седмица, и това им донесе настоящия успех. Капитанът им като един вещ Балъков с великолепната си диригентска палка направляваще отбора си до победата.

Изненада поднесоха приятелите от Стара Загора. Вечерта на закриването и награждаването чрез свой представител те поднесоха награда за най-еротичен отбор. Тя бе спечелена от състава на РК - Севлиево, и представляваше художествена фотография на техния съгражданин Цветан Чатъшки. Галавечерята се пре-

върна в непринуден празник, а настроението беше повишено от приятните хрумвания на Веско Шишев и Рачо Шейтанов от домакините.

Вярваме, че участниците в турнира ще останат с добри спомени от пребиваването си в Габрово, а тези, които не го дойдох, ще съжаляват още една година. За тях има малка утеха - те трябва да тренират добре и да го дойдат догодина на вече традиционния трети турнир на малки врати за Ротари клубовете в нашия дистрикт. Тогава състезанието ще бъде с международно участие. Убедени сме, че турнирът ще допринесе за сближаването на клубовете, техните членове и семействата им.

Райнис Марков, РК - Габрово

ISSN 1310-750X

Service Above Self